

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM DOMOVA MLÁDEŽE

Platnost od 1.9.2009

Zpracovala: Zdeňka Prokūpková, vedoucí vychovatelka
Schválil: Ing. Luděk Smetana, ředitel SOUt Soběslav

Charakteristika DM

Domov mládeže se nachází ve městě Soběslav, okres Tábor, je součástí Středního odborného učiliště technického Soběslav. Zřizovatelem SOUt je Krajský úřad Jihočeského kraje, odbor školství, mládeže a tělovýchovy.

Domov mládeže řídí ředitel SOUt Soběslav. Ten stanovuje pracovníkům jejich pracovní úvazek a pracovní náplň. Společně s vedoucí vychovatelkou organizuje provoz DM – vydává vnitřní řád, režim dne a zabezpečuje školení BOZ s PO pro žáky, pedagogické a provozní pracovníky. Plnění těchto úkolů zajišťuje vedoucí vychovatelka. Ta rovněž v oblasti hospodářské a ekonomické spolupracuje s vedením školy.

K přenosu informací mezi ředitelem školy, zástupcem ředitele pro teoretické vyučování a zástupcem ředitele pro praktické vyučování a vedením DM slouží:

- v závažných případech okamžité osobní jednání
- pedagogické porady, porady vedení SOUt
- jednání s třídními učiteli i s ostatními pedagogickými pracovníky školy
- žákovská samospráva
- jednání s rodiči (písemný, telefonický, osobní kontakt)
- pravidelné porady vychovatelů

DM při své činnosti spolupracuje s organizacemi našeho města: Spartak Soběslav
Dům dětí a mládeže
Kulturní dům
Městská policie
OU, PrŠ a ZŠ Soběslav.

Domov mládeže je v provozu ve dnech školního vyučování a večer před dnem školního vyučování pro příjezd žáků na výuku.

V DM jsou ubytováni pouze žáci SOUt. Kapacita ubytování je 80 míst ve tří a čtyřlůžkových pokojích I. a II. kategorie. Každý pokoj má své sociální příslušenství.

Provoz DM se podřizuje provoznímu řádu a vnitřnímu řádu DM, jehož součástí je režim dne. Řády jsou zpracovány podle Vyhlášky MŠMT č. 108/2005 Sb. O školských výchovných a ubytovacích zařízeních a školských účelových zařízeních a Zákonem č. 561/2004 Sb. O předškolním, základním, středním a vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon).

Personální zajištění DM

Ing. Luděk Smetana	ředitel školy a DM
Zdeňka Prokúpková	vedoucí vychovatelka
Irena Janoušková	vychovatelka
Jana Nekovářová	vychovatelka
Pavla Novotná	vychovatelka
Marie Slípková	uklízečka

Pedagogickou činnost zajišťují čtyři vychovatelky, které mají požadovanou pedagogickou i odbornou způsobilost a splňují podmínky stanovené Zákonem č. 563/2004 Sb. Vychovatelky mají specializaci na Tv i Vv.

Další vzdělání si prohlubují především v dovednostních a zájmových činnostech. Téměř všechny absolvovaly kurzy ICT, ve kterých prokázaly své znalosti a dovednosti. Jsou nápomocny žákům při přípravě na vyučování.

Pedagogická dokumentace

Školní vzdělávací program

Osobní list žáka

Přihláška žáka

Deník výchovné skupiny

Denní záznam

Týdenní plán práce

Měsíční plán práce

Ostatní písemná dokumentace spojená s prací vychovatelky

Rozdělení do výchovných skupin

I. výchovná skupina	vychovatelka Pavla Novotná	chlapci
II. výchovná skupina	vychovatelka Irena Janoušková	chlapci
III. výchovná skupina	vychovatelka Jana Nekovářová	chlapci a dívky

Vychovatelky **empatií** a svým působením ve výchovných skupinách rozvíjejí **kompetence** žáků, jejich osobnost a dávají jim dostatek námětů pro samostatné a žádoucí naplňování **neformálního vzdělávání**. Podle přání a **participace žáků** zařazují i příležitostné akce jako např. vycházky do okolí, výlety, besedy, přednášky, besídky, turnaje a účast na sportovních akcích pořádaných v rámci města i mimo něj. Při tvorbě vzdělávacího programu je uplatňován **kurikulární přístup**.

Žáci se zapojují do činností podle zájmu, přání, osobních předpokladů a potřeb zájmové a vzdělávací činnosti, která spočívá v realizaci jednotlivých **kompetencí**. Každoročně si volí samosprávu DM, která napomáhá vzájemné komunikaci.

Žáci se zdravotním handicapem, nestudují obory, které nabízí SOU, a proto DM nemá určeny podmínky pro výchovu těchto žáků.

Pro žáky talentované DM nabízí doplňkové aktivity podle jejich zájmu.

Základní klíčové kompetence

1. Kompetence k učení

- příprava na vyučování a všestranný rozvoj osobnosti žáka
- dbát na zkvalitňování přípravy na vyučování (motivace ke studiu, naučit se učit, získané vědomosti si dávat do souvislostí a následně je umět využít při dalším studiu, všimnout si souvislostí)
- individuální přístup k problémovým žákům (stanovení si denních cílů, soustavná příprava, opakování a procvičování získaných vědomostí, dovedností, schopností a postojů – uvědomování si pokroků)
- odhalování příčin školní neúspěšnosti, naučit se s ní vyrovnávat
- naučit se kultivovanému projevu, vystupování na veřejnosti
- rozvíjení kladného vztahu k budoucímu povolání
- zvyšování efektivity samostudia (navození kladného postoje k učení, zhodnocení dosavadních výsledků a jejich využití i v praktických situacích).

Denně – celoročně, hlavně v době studijního klidu, motivační a nenásilnou formou.

Cíl: plánovaná snaha a podpora školní úspěšnosti vzdělávacího procesu, snaha o získání všeobecného a odborného vzdělání.

2. Kompetence k řešení problémů

- vést žáky k samostatnému rozhodování
- k uvědomění si zodpovědnosti svého vhodného či nevhodného chování – umět rozpoznat agresivitu, šikanu a dokázat se jim bránit
- rozvíjet porozumění s jinými lidmi, poznání, že všichni máme práva ale i povinnosti
- rozvíjet **empatii** individuálním rozhovorem a přístupem k žákovi
- přímá zodpovědnost za své činy.

Celoročně a individuálně při vzniklém problému.

Cíl: vést žáky k umění odhalit a řešit problém, uvědomit si následky svého jednání.

3. Kompetence komunikativní

- vyhledávání témat k rozhovoru (žáci X vychovatel – ovládnání výrazových a dorozumívacích prostředků, jasně formulovat věty, myšlenky, sdělení, otázky a odpovědi, vzájemná a kultivovaná komunikace mezi žáky)
- komunikace individuální, skupinová (na pokojích, v prostředí celé výchovné skupiny, v prostorách DM)
- vyjadřování pocitů nejen řečí, ale i gesty a jinými prostředky (udělám radost svým spolubydlícím, vychovatelkám)
- využívání přístupu do knihovny, k internetu, veřejných médiím a jiným informačním zdrojům.

Průběžně po celý rok – formou rozhovorů, besed výchovných skupin, návštěvami kulturních a společenských akcí, četbou, individuálním zájmem.

Cíl: rozvíjet a ovládat schopnosti žáků samostatně a úspěšně komunikovat, posilovat sebedůvěru.

4. Kompetence sociální a interpersonální

- využití každé vhodné příležitosti ke konverzaci o mezilidských vztazích (vztahy na pokoji, ve výchovné skupině, při veškerém dění v DM)
- snaha o spolupráci ve výchovné skupině (dokázat se prosadit i podřídit, přijmout kompromis, respektovat druhé, být tolerantní k odlišnostem jiných)
- uvědomit si, že v různých životních situacích nebývá pouze jedno řešení
- dokázat si stanovit žebříček hodnot.

V aktuálních situacích po celý školní rok, formou diskusí, rozhovorů při řešení problémových a jiných situací.

Cíl: Vést žáky k vytváření zdravých sociálních vazeb v rámci výchovné skupiny, řešit vzniklé situace, navodit příjemné prostředí k tvorbě kladných pocitů, učit se žít společně s ostatními.

5. Občanské činnosti a pracovní kompetence

- učit se odpovědnosti k sobě samému i k druhým (ke stanoveným a plánovaným úkolům přistupovat zodpovědně, odhalovat rizika svých nápadů)
- chránit životní prostředí i zdraví ostatních, chovat se zodpovědně s ohledem na zdraví a bezpečnost prostředí
- uvědomovat si svá práva a práva druhých (nebýt sobecký, zahleděný do sebe, umět prosadit sebe i ostatní, umět pomoci druhému)
- svou **participací** zpříjemňovat a zklidňovat prostředí v DM.

Systematicky po celý školní rok formou rozhovorů, diskusí, připomínek ze stran žáků i vychovatelů, a to nejen při schůzkách samosprávy.

Cíl: uvědomit si důležitost svých rozhodnutí v návaznosti na ochranu životního prostředí, vytvářet optimální a zdravou atmosféru pro pobyt v DM.

6. Kompetence k trávení volného času

- umět odmítnout nevhodné nabídky pro trávení volného času
- podporovat veškerou aktivitu týkající se smysluplného trávení volného času (účastnit se kulturního, sportovního a společenského dění v DM, začlenit se do života ve městě, kde studují i mimo něj – divadelní a filmová představení, koncerty, přednášky, výlety apod.)
- umět si vybrat zájmovou činnost dle svých dispozic
- rozvíjet své zájmy v organizovaných i individuálních činnostech
- rozvíjení schopností aktivního trávení volného času jako kompenzací stresových situací
- motivovat se k estetickému cítění - vhodná výzdoba společenských prostor a pokojů, tvorby a ukázky výtvarných technik, využití kroužku ručních prací
- podporovat zájem o znalosti společenského chování a etikety stolování
- využívat všechny prostředky ke zdravému životnímu stylu (využití posilovny, tělocvičny, hřiště a okolní přírody).

Celoročně, formou zajímavých nabídek, tvůrčí práce k využití volného času.

Cíl: nenásilnou formou vést žáky k aktivnímu a smysluplnému využívání volného času, k vytváření estetických hodnot – nejen pro vlastní potěšení, ale i pro radost druhých.

Strategie výchovné práce v DM

Základním prostředkem činnosti je zážitek účastníků, který obohacuje jejich sebepoznávání, rozšiřuje vědomosti a dovednosti a navozuje kladné emoce. Strategií pedagogické práce je respektování požadavků pedagogiky volného času.

Požadavky pedagogiky volného času:

- požadavek pedagogického ovlivňování volného času
- požadavek vyzdvihování kladných rysů osobnosti
- požadavek zajímavosti a zájmovosti
- požadavek dobrovolnosti
- požadavek přiměřenosti
- požadavek aktivity
- požadavek citlivosti a citovosti
- požadavek prostoru k seberealizaci

Cíl činnosti DM

Svémi specifickými prostředky ovlivňovat rozvoj žáků, vést je k učení, poznání a získání osobní samostatnosti. DM umožňuje přípravu na vyučování a vede žáky k efektivnímu využívání volného času.

Materiální podmínky DM

Ubytování pro žáky je zajištěno v 25 tříd – čtyřlůžkových pokojích I. a II. kategorie s vlastním sociálním zařízením.

Pro přípravu na vyučování mohou žáci využívat mimo svých pokojů i dvě společenské místnosti, počítačovou učebnu s internetem a knihovnu.

K dispozici mají žáci plně vybavenou kuchyňku. V každé ze čtyř vychovatelem mají možnost využít lednici, mikrovlnou troubu, rychlovarnou konvici.

V době osobního volna mohou žáci využívat hernu s kulečnickem, stolním fotbalem a elektronickými šipkami, dvě společenské místnosti s televizí, videem, DVD přehrávačem, knihovnu, počítačovou učebnu, posilovnu a tělocvičnu se stolním tenisem.

Hygienické zázemí je na dobré úrovni. V nedávné době bylo zrekonstruováno pět pokojů a postupně probíhá i výměna nového nábytku v ostatních pokojích.

V rámci úspory energií byla v celé budově vyměněna okna a dochází i k postupné výměně vchodových dveří, byly nainstalovány hlavice s termostatickými ventily na topení, které má pro DM samostatný okruh.

Prostředí, ve kterém probíhají činnosti volného času žáků je bezpečné, klidné, jsou zajištěny řádné světelné podmínky, je dostatečně prostorné, udržované a čisté, je vybaveno nábytkem, který je přiměřený věku a potřebám žáků.

Toto prostředí zároveň splňuje estetická kritéria, která jsou však proměnlivá a musí přinášet inspiraci pro sociální kontakty a komunikaci.

Žáci jsou vedeni k šetrnému zacházení s veškerým zařízením.

DM zajišťuje celodenní stravování žáků, které je vázáno na ubytování.

Ekonomické podmínky

Výdaje na provoz DM jsou hrazeny z pravidelných měsíčních plateb ubytovaných žáků a z rozpočtu provozních výdajů z Krajského úřadu. Celková nákladovost DM se snižuje díky hospodářské činnosti z ubytování během letních prázdnin.

Bezpečnost a ochrana zdraví

Domov mládeže vyhledává, zjišťuje a zhodnocuje možná rizika vyplývající z činnosti i provozu DM. Vychovatelé i další pedagogičtí pracovníci školy seznamují žáky s nebezpečím ohrožujícím jejich zdraví a s postupy, které zvyšují jejich bezpečnost (podmínky pro hygienické a bezpečné působení, ochrana žáků před úrazy, režim dne, podmínky pohybové výchovy a otužování, ...).

Všechny další podmínky jsou zachyceny v dalších dokumentech:

- vnitřní řád DM
- provozní řád k zabezpečení hygieny a ochrany veřejného zdraví.

Ochrana žáků před sociálně patologickými jevy

Součástí školního vzdělávacího programu je i ochrana žáků před sociálně patologickými jevy (drogová závislost, alkoholismus, kouření, kriminalita a delikvence, záškoláctví, ...) a před projevy diskriminace, nepřátelství, násilí, krádeže a šikany.

Ochrana žáků je zajišťována vychovatelkami, výchovnou poradkyní a školním metodikem prevence. Při přijetí žáka do DM jsou zákonní zástupci žáka informováni o skutečnosti, pokud by se jim syn (dcera) svěřil(a) s jakýmkoliv druhem šikany, budou v zájmu jejich dítěte informovat neprodleně vedení DM či školy. Každé šikanování se bude okamžitě řešit.

Postup při zjištění negativního jevu:

1. postup žáka

Žák, který by se cítil nějakým způsobem poškozován nebo omezován, má právo požádat o pomoc:

- a) vychovatelku
- b) vedoucí vychovatelku
- c) výchovnou poradkyni
- d) metodika školní prevence
- e) ředitele školy
- f) ostatní pedagogické pracovníky školy.

Při podezření na negativní jev je každý zaměstnanec školy povinen ihned informovat svého nadřízeného pracovníka.

2. postup vychovatelky při podezření nebo užití alkoholických a jiných návykových látek

- a) nejprve zjistí zdravotní stav a zajistí bezpečí žáka
- b) v případě akutní intoxikace volá záchranku a vyrozumí zákonného zástupce
- c) pokud není nutné volat lékaře, volá zákonného zástupce a trvá na převzetí žáka
- d) ihned vyrozumí o vzniklé situaci vedoucí vychovatelku, ta informuje ředitele školy, který dále postupuje podle platných předpisů
- e) o přestupku je vždy sepsán písemný záznam.

U prokázaného požití, držení či rozšiřování drog je vždy projednán návrh na vyloučení žáka z DM.

Hodnocení činnosti v DM

Evaluační činnosti poskytují domovu mládeže zpětnou vazbu, umožňují ověřit, měřit, posoudit a hodnotit výsledky dosažené ve vymezených oblastech v daném časovém úseku. Zahrnují vnitřní a vnější výstupy hodnocení.

Vnitřní výstupy zahrnují tyto hlavní oblasti:

- podmínky výchovy a vzdělávání
- průběh výchovně vzdělávacího procesu
- spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů domova mládeže, žáků, rodičů a dalších osob podílejících se na výchovně vzdělávacím procesu
- řízení domova mládeže, kvalitu personální práce, kvalitu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
- úroveň výsledků práce domova mládeže

Mezi vnější výstupy řadíme například: inspekční zprávy, hodnocení zřizovatele, revizní zprávy.

Vychovatel je iniciátorem a průvodcem žáků při volnočasových činnostech, které přímo nebo nepřímo řídí, navozuje, motivuje, umožňuje a hodnotí. Vychovatel má formou nabídky probouzet zájem o okolí, sociální kontakty, komunikaci, chuť se dívat kolem sebe a vnímat podněty, které okolí poskytuje.

Školní vzdělávací program je zpracován na dobu jednoho vzdělávacího cyklu.

Při změně interních podmínek domova mládeže proběhne **evaluační** a v případě potřeby, následná úprava ŠVP.

Činnost v DM

MĚSÍC	ČINNOST	KOMPETENCE
Září	<ul style="list-style-type: none"> • přidělení pokojů, výzdoba • seznámení s VŘ DM a provozem DM • poučení o předpisech a pokynech k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví • seznámení s městem Soběslav • individuální pohovory s novými žáky • nábor do zájmových kroužků • výstup na soběslavskou věž, orientace ve městě • přírodovědné vycházky do okolí města • výlet do města Tábor (historické centrum, katakomby, Kotnov) • turnaj v kulečnicku 	<ul style="list-style-type: none"> • 2,4,5,6 • 2,4,5,6 • 2,4,5,6 • 1,5,6 • 3,4,5,6 • 4,5,6 • 1,3,5,6 • 1,4,5,6 • 1,4,6 • 4,5,6
Říjen	<ul style="list-style-type: none"> • zvolení samosprávy DM • šachový turnaj • beseda o hygieně a základech stolování, ukázka etikety na téma: „Moje oblíbená a rychlá večeře“ • poznávání historie města Soběslav • návštěvy utkání ledního hokeje • seznamovací zápas ve fotbale • přírodovědná vycházka se sběrem rostlinného materiálu pro výrobu předmětů různými technikami 	<ul style="list-style-type: none"> • 1,2,3,4,5 • 1,4,5,6 • 4,5,6 • 1,3,5,6 • 3,4,6 • 3,4,5,6 • 1,3,4,5,6
Listopad	<ul style="list-style-type: none"> • povídání s dorostovou lékařkou o mentální anorexii a bulimii, zdravém životním styl, večer otázek a odpovědí • přebor „Silák DM I“ • návštěvy utkání ledního hokeje • plavecký bazén v Č. Budějovicích • návštěva Divadla Ivana Olbrachta v Táboře (zajímavá činohra dle programu) • výroba adventních věnců z nasbíraného přírodního materiálu ve spolupráci s žáky praktické školy Soběslav • cyklus večerů hudby – poslech různých hudebních žánrů 	<ul style="list-style-type: none"> • 1,2,3,4,5,6 • 3,4,5,6 • 3,4,6 • 2,3,4,5,6 • 1,3,4,6 • 1,2,3,4,5,6 • 1,2,3,6
Prosinec	<ul style="list-style-type: none"> • zahájení adventu a rozsvícení stromečku v Soběslavi • návštěva výstavy s tématem Vánoce • turnaj v sálové kopané • výroba nepečeného cukroví, zdobení perníčků, výzdoba prostorů DM • „Internetový rychlík“ – soutěž ve vyhledávání informací • ukázka prostředí vánočního stolu, příprava slavnostní večeře, povídání o vánočních zvycích • večerní výlet do vánočního Tábora 	<ul style="list-style-type: none"> • 3,4,6 • 1,3,4,6 • 3,4,5,6 • 1,2,3,4,5,6 • 1,2,3,5,6 • 1,2,3,4,5,6 • 1,3,4,6

Leden	<ul style="list-style-type: none"> • posezení v kuchyňce s malým občerstvením, povídání o Vánocích a dárčích • bruslení na zimním stadionu • sportovní odpoledne – bowling • příprava na školní ples, výroba cen do tomboly • přednáška odborného lektora na téma: Šikana a její řešení v kolektivu, Závislosti, Sex, AIDS, vztahy • cyklus večerů hudby – nové hudební trendy 	<ul style="list-style-type: none"> • 2,3,4 • 3,4,5,6 • 3,4,5,6 • 2,3,5,6 • 1,2,3,4,5,6 • 1,2,3,6
Únor	<ul style="list-style-type: none"> • společná diskotéka s internátem OU, PrŠaZŠ Soběslav • plavecký bazén v Č. Budějovicích • návštěva divadelního představení v Praze dle nabídky • turnaj ve stolním fotbalu • soutěžní večer v sudoku • příprava na ples – společenské chování a tanec, oblečení, účesy, líčení • návštěvy utkání ledního hokeje 	<ul style="list-style-type: none"> • 2,3,4,5,6 • 2,3,4,5,6 • 1,3,4,6 • 3,4,5,6 • 1,2,3,4,6 • 1,2,3,5,6 • 3,4,6
Březen	<ul style="list-style-type: none"> • turnaj ve florbalu • „Kniha přítel člověka“ návštěva městské knihovny • vaření v kuchyňce – sladká jídla • návštěva kulturního představení v KD Soběslav • turnaj ve stolním tenisu • beseda se strážníky městské policie – kamerový systém, ukázka sebeobrany, ukázka policejního zásahu • stolní hry, oblíbená hra aktivity • cyklus večerů hudby – moje oblíbená kapela • ukázka dárků vyráběných různými technikami – inspirace pro vlastní výtvarné zpracování 	<ul style="list-style-type: none"> • 3,4,5,6 • 1,3,4,6 • 1,3,5,6 • 1,3,4,6 • 3,4,5,6 • 1,2,3,4,5,6 • 1,2,3,4,6 • 1,2,3,6 • 1,2,3,5,6
Duben	<ul style="list-style-type: none"> • návštěva letiště spojená s prohlídkou letadel a odborným výkladem (pro zájemce nabídka vyhlídkového letu) • velikonoční tradice, zdobení vajec různými technikami • jarní přespolní běh údolím řeky Lužnice • „Stolní hra mého pokoje“ • beseda s gynekologem (intimní život, pohlavní choroby, prevence v ženském lékařství) 	<ul style="list-style-type: none"> • 1,3,5,6 • 1,2,3,4,5,6 • 3,4,5,6 • 1,2,3,4,6 • 1,2,3,4,5,6
Květen	<ul style="list-style-type: none"> • utkání ve fotbalu proti internátu OU, PrŠaZŠ Soběslav • účast na zábavném odpoledni radia Faktor v Soběslavi • poznávací zájezd do Č. Budějovic a Hluboké nad Vltavou • přebor „Silák DM II“ • společenský kviz – večer otázek a odpovědí • návštěva hasičské zbrojnice • základy kanoistiky, vyjížďky na lodích po řece Lužnici 	<ul style="list-style-type: none"> • 2,3,4,5,6 • 3,4,6 • 1,3,4,6 • 3,4,5,6 • 1,2,3,4,5,6 • 1,3,4,5,6 • 2,3,4,5,6
Červen	<ul style="list-style-type: none"> • soutěž v minigolfu na soběslavské plovárně • beseda s kosmetičkou, ukázka líčení, úprava nehtů 	<ul style="list-style-type: none"> • 3,4,5,6 • 1,3,4,5,6

	<ul style="list-style-type: none"> • týden tělovýchovy • turnaj v plážovém volejbalu • návštěva venkovního plaveckého komplexu v Táboře, Hluboké nad Vltavou • výlet na Červenou Lhotu, Choustník, Blatskou stezku • táborák, pečení vuřtů, ukončení školního roku 	<ul style="list-style-type: none"> • 1,2,3,4,5,6 • 3,4,5,6 • 1,2,3,4,5,6 • 1,3,4,6 • 2,3,4,5,6
--	---	---